
Erna Solberg (Hovedindlæg)

Takk for denne muligheten til å snakke til Nordisk råd.

Jeg har lyst til å begynne med å si at det nordiske samarbeidet er riktig, det er godt, og det fungerer mye bedre i hverdagen enn vi ofte tenker over. Våre land har veldig mange av de samme felles verdiene, vi har mye felles historie – på godt og vondt – og vi er land som ligner hverandre mye i måten vi jobber på og har organisert oss på.

Alle de nordiske landene rangerer høyt blant de landene i verden som er best å bo i. Det finnes mange ulike statistikker. Det er en statistikk vi nordmenn er litt sure på, det er den statistikken som sier at danskene er lykkeligere enn oss. Her har vi ambisjoner om å slå Danmark. Jeg tror kanskje det handler om en litt mer avslappet holdning enn det noen av de andre nordiske landene har.

Selv om vi vet at vi bor i noen av de beste landene i verden, betyr ikke det at vi kan hvile eller slappe av. Våre samfunn må videreutvikles for å ha evnen til å ta vare både på velferden vår, sikre oss nye arbeidsplasser og ikke minst sørge for at konkurransekraften for Norden og det enkelte nordiske land fortsatt består.

Veldig mange av oss har hatt økonomiske utfordringer de siste årene. Norge er kanskje det landet som har hatt minst utfordringer – på grunn av en høy oljeaktivitet. Men vi er sammen om utfordringene om å bidra til mer omstilling. Derfor er det så viktig at vi kan dra nytte av noen av de viktige delene av det nordiske samarbeidet. Det ene er utviklingen av det felles arbeidsmarkedet. Avtalen om felles nordisk arbeidsmarked er i år 60 år. Det

---

felles nordiske arbeidsmarkedet denne avtalen la grunnlaget for, er kanskje den delen av vårt samarbeid som fungerer best hver eneste dag, som har størst betydning for folk i hverdagen, og som er noe alle kan dra nytte av. For dem som besøker Oslo sentrum: Det levnes liten tvil om at nordiske borgere i stor grad benytter seg av muligheten til å ta arbeid i sine naboland. Under den islandske krisen kunne man også se at det islandske innslaget ble større i min hjemby, Bergen, fordi muligheten til å skaffe seg inntekt og jobb et annet sted var til stede.

Det er flott at vi i Norden i så stor grad kan kommunisere med hverandre på egne språk. Det gjør at fellesskapet vårt blir større, og det nordiske fellesskapet knyttet til arbeidsmarkedet utgjør en verdi som jeg mener det er grunnleggende viktig å ta vare på også i fremtiden.

Det er også viktig å si at det finnes noen utfordringer. Den større globaliseringen med hensyn til bevegelse av folk, det større europeiske arbeidsmarkedet, skaper også noen utfordringer vi er nødt til å gripe fatt i fordi det ikke er alt som er ordnet. Vi ser blandt annet større grad av grov økonomisk kriminalitet og grov arbeidslivskriminalitet i det norske samfunnet – jeg antar at det finnes i flere andre samfunn – noe vi har sagt at vi sammen med partene i arbeidslivet skal arbeide for å bekjempe. Vi vil gjerne samarbeide med andre land for gode tiltak, slik at folk som kommer til vart land for å jobbe, ikke opplever å bli grovt utnyttet.

Det andre viktige felles området er etter min mening utdanning og forskning. Det er også det største fagfeltet innenfor Nordisk ministerråd. Utdanning og forskning er viktig både for å skape de nye jobbene som skal bidra til at velferden berges for fremtiden, og også for å sørge for at alle kan ta del i vår velferd og bidra gjennom å kunne bruke sin arbeidskraft. Dette er utfordrende i høykostland – som de nordiske landene – fordi utdanningskravene, kravene til kunnskap, blir enda større. Derfor er det viktig at ny viten som skapes i samspill mellom utdanning, forskning og innovasjon er noe det også jobbes med på tvers av landegrensene. Gjennom strategisk samarbeid kan de nordiske landene utnytte nye muligheter for kunnskapssprang, for grønn vekst og for velferdsutvikling. På den måten kan Norden også fungere som en regional rollemodell i

---

europpeisk sammenheng. Prioriterte og langsiktige investeringer, kunnskap og forskning samt landenes egen evne til å omsette ny viten til innovasjon og bærekraftig vekst er etter min mening nøkkelen til at Norden også i fremtiden kan være en ledende region for kunnskap og velferd. Jeg mener dette er gode samarbeidsområder.

I tillegg til dette har vi et område der jeg mener vi er blitt gode til å samarbeide, og hvor vi kan samarbeide enda sterkere: Det er å stå sammen i kampen mot noen av de store internasjonale utfordringene vi ser. Regjeringen i Norge er bekymret for utviklingen vi ser i vårt eget land når det gjelder et økende antall unge som reiser til Syria for å slåss, og som har meldt seg inn for å bidra på den radikale islamistiske siden. Vi mener det er viktig med en bred og tidlig innsats for å forebygge at personer bruker vold for å oppnå politiske mål – ikke bare muslimsk ungdom, det kan være svært høyre-radikal nynazistisk ungdom. Det er mange grener av dette.

I Norge er det altså 60 personer som har reist til Syria og omliggende områder. Det er et høyt tall når man ser på hvor mange nordmenn det faktisk er.

Denne radikaliseringen skjer på tvers av landegrensene, den må også bekjempes på tvers av landegrensene, og jeg tror det er viktig at vi har et godt samarbeid med informasjonsutveksling og erfaringsbasert læring. Når vi nå skal følge opp sikkerhetsrådsresolusjon 2178, tror jeg vi har rom for å kunne jobbe bedre sammen om dette.

På andre viktige internasjonale områder ser jeg at det arbeidet vi gjør i Norden etter Bo Könbergs rapport om helsesamarbeid, er viktig. Helseministrene i de nordiske land vedtok nå i oktober å konsentrere oppfølgingen av rapporten om områder som høyspesialisert behandling, sjeldne diagnoser, psykiatri, helseberedskap og tjenestemannsutvikling. Vi tror også at det er viktig å samarbeide mer om de internasjonale helseutfordringene, som for eksempel kampen mot spredning av ebola – det å bidra mer til dette samarbeidet. I tillegg ser vi på viktige arbeidsområder hvor vi skal jobbe både med klimaforhandlingene og den internasjonale fattigdomsbekjempelsen – som er viktige tema for fremtiden.

Information

Speech number

35

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Erna Solberg](#)

Speaker role

Norges statsminister

Date

28.10.14 17:53